

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CLXXII. — Izdan in razposlan 12. dne decembra 1915.

Vsebina: Št. 364. Cesarski ukaz, s katerim se povodom sedanje vojne ukrepajo izjemna določila, da se olajša pričetek in nadaljevanje obrti.

364.

Cesarski ukaz z dne 7. decembra 1915. l.,

s katerim se povodom sedanje vojne ukrepajo izjemna določila, da se olajša pričetek in nadaljevanje obrti.

Na podstavi § 14 državnega osnovnega zakona o državnem zastopstvu z dne 21. decembra 1867. l. (drž. zak. št. 141) zaukazujem tako:

§ 1.

Preračunjuje čas porabljanja ali delovanja, ki je predpisan za pričetek obrti ali za dosego obrtnega izpregleda, je vračunati čas vojaške službe, opravljane v sedanji vojni v skupni vojski, v vojni mornarici, v deželni brambi ali v črni vojski, ako je imel prosilec, preden je odrinil v vojaško službovanje, tak posel, ki pride v poštev za dokaz usposobljenosti ali za dosego izpregleda.

Določila sprednjega odstavka se zmislu primerno uporabljajo na civilne osebe, ki so pritegnjene na osebno službovanje za vojne namene ter ki se porabljajo za prostovoljna dela ali službovanja za vojne namene.

§ 2.

Čas, ki so ga vojni poškodovanci prebili v šoli za invalide, ki jo je uredila obrtna učna uprava ali jo je izrečno pripoznala, je šteti za porabljanje v obrti.

§ 3.

Politično deželno oblastvo se pooblašča vojnim poškodovancem izpregledati, da jim ni treba predložiti dokaza usposobljenosti, predpisanega za pričetek rokodelske obrti, in sicer:

1. vojnim poškodovancem, ki so, preden so odrinili v vojaško službovanje, izvrševali drugo rokodelsko ali na dokaz posebne usposobljenosti vezano koncesijonirano obrt kakor imetniki, zakupniki ali namestniki (poslovodje), če dokažejo za izvrševanje obrti, ki se prične, zadostne spretnosti; ta dokaz odpade, kadar se prosi za izpregled za sorodno rokodelsko obrt;

2. vojnim poškodovancem, ki so, preden so odrinili v vojaško službovanje, najmanj štiri leta izvrševali svobodno produkcijsko obrt ali na dokaz usposobljenosti vezano trgovinsko obrt kakor imetniki, zakupniki ali namestniki (poslovodje), če dokažejo za izvrševanje obrti, ki se prične, zadostne spretnosti;

3. drugim vojnim poškodovancem, če dokažejo za izvrševanje obrti, ki se prične, zadostne

spretnosti in, da so najmanj štiri leta delovali v rokodelski ali na dokaz posebne usposobljenosti vezani, koncesijonirani obrti.

Spretnosti, ki zadostujejo za izvrševanje obrti, ki se prične, se morejo dokazati:

z izpričevalom, da je dotičnik, preden je odrinil v vojaško službovanje, dovršil zadevno državno ali s pravico javnosti opremljeno obrtno učilišče,

ali z izpričevalom, da je z uspehom hodil v učni tečaj, ki ga je obrtna učna uprava uredila ali izrečno pripoznala,

ali z združno potrjenimi izpričevali upravičenih obrtnikov.

§ 4.

Oslepeli vojni poškodovanci so, če prično košarsko in ščetarsko obrt, oproščeni, da jim ni treba dokazati usposobljenosti.

§ 5.

Politično deželno oblastvo se pooblašča, zmislu primerno uporablja določila § 3, vojnim poškodovancem izpregledati dokaz usposobljenosti za koncesijonirane obrti, izvzemši stavbno obrt.

§ 6.

Obrtno oblastvo prve stopnje more vojnim poškodovancem, da prično na dokaz usposobljenosti vezano trgovinsko obrt, izpregledati dokaz usposobljenosti, ako je imel prosilec najmanj tri leta tak posel, ki pride v poštev za dokaz usposobljenosti, predpisan za trgovinsko obrt, ali za dosEGO izpregleda od tega dokaza usposobljenosti.

Politično deželno oblastvo se pooblašča vojnim poškodovancem izjemoma izpregledati, da jim ni treba podati za trgovinsko obrt predpisanega dokaza usposobljenosti, ako dokaže prosilec za izvrševanje obrti, ki jo prične, zadostno strokovno znanje z izpričevalom, da je, preden je odrinil v vojaško službovanje, dovršil državno trgovinsko učilišče ali tako, ki mu je podeljena pravica javnosti, ali da je z uspehom hodil v učni tečaj, ki ga je uredila ali izrečno pripoznala učna uprava.

§ 7.

V posebnega ozira vrednih primerih more trgovinsko ministrstvo na predlog političnega de-

želnega oblastva izpregledati vojnim poškodovancem, ki ne morejo ustreči v §§ 3, 5 in 6 omenjenim pogojem, da jim ni treba podati dokaza obrtne usposobljenosti.

§ 8.

Preden se izpregleda, kar je omenjeno v §§ 3, 5 in 6, je treba pozvati trgovinsko in obrtno zbornico in dotično zadrugo, naj se izjavi najdalje v osmih dneh.

Določila § 116 a obrtnega reda o pravici zadrug vložiti rekurz, se ne uporabljajo, kadar se kaj izpregleda po tem cesarskem ukazu.

§ 9.

Za vojne poškodovance je smatrati tiste za aktivno službovanje v skupni vojski, v vojni mornarici, v deželni brambi ali v črni vojski porabljane osebe, ki so si med izvrševanjem ali zaradi izvrševanja vojaške službe v sedanji vojni nakopale bolezen, ki škoduje pridobitni sposobnosti, ali tako telesno hibo. Vojno poškodovanost je treba dokazati z izpričevalom vojaškega ali državnega zdravnika.

Enako kakor z vojnimi poškodovanci je ravnati s tistimi za osebno službovanje za vojne namene pritegnjenimi, ter s tistimi za prostovoljna dela ali službovanja za vojne namene porabljanimi civilnimi osebami, ki so si med tem službovanjem ali zaradi tega službovanja nakopale bolezen, ki škoduje pridobitni sposobnosti, ali tako telesno hibo.

§ 10.

Določila § 56, odstavka 4 in 5, obrtnega reda o nadaljevanju obrti za račun vdove ali za dedščino upravičenih nedoletnih potomcev obrtnika je zmislu primerno uporabljati tudi tedaj, ako je zakonski mož ali sorodnik v navzgornji vrsti, ko je odložil svojo obrt, umrl v vojaški službi ali zaradi vojaške službe, ki jo je opravljal v sedanji vojni (§ 1, odstavek 1).

Obrtno oblastvo prve stopnje more v ozira vrednih primerih dopustiti sorodnike v navzgornji vrsti takih vojaških oseb, ki so, preden so odrinile v vojaško službovanje, izvrševale koncesijonirano, rokodelsko ali na dokaz usposobljenosti vezano trgovinsko obrt in so umrle v vojaški službi ali zaradi vojaške službe, ki so jo opravljele v sedanji vojni (§ 1, odstavek 1), da smejo izvrševati

obrt umrlega potomca, ako ni oseb, ki bi bile upravičene nadaljevati obrt, ali ako se te osebe nočejo poslužiti pravice, ki jim gre po določenih § 56, odstavek 4 in 5, obrtnega reda ali po določenih sprednjega odstavka.

Določila sprednjih odstavkov se uporabljajo tudi na vdove, za dedščino upravičene nedoletne potomce in sorodnike v navzgornji vrsti civilnih oseb, pritegnjenih na osebno službovanje za vojne namene, ter porabljenih za prostovoljna dela ali službovanje za vojne namene, ki so umrle med tem službovanjem ali zaradi tega službovanja.

§ 11.

Vlada se pooblašča ukazoma določiti, ali in v koliko naj se določila tega cesarskega ukaza uporabljajo na pripadnike druge oborožene moči.

§ 12.

Ta cesarski ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Izvršiti ga je naročeno Mojemu trgovinskemu ministru v porazumu z udeleženi ministri.

Na Dunaju, 7. dne decembra 1915. l.

Franč Jožef s. r.

Stürgkh s. r.

Georgi s. r.

Forster s. r.

Trnka s. r.

Morawski s. r.

Hohenlohe s. r.

Hochenburger s. r.

Hussarek s. r.

Zenker s. r.

Leth s. r.

Spitzmüller s. r.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru,

izhaja v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, tudi v letu 1916. v nemškem, češkem, italijanskem, hrvaškem, poljskem, rumunskem, maloruskem in slovenskem jeziku.

Naročnina za celi letnik 1916 državnega zakonika v vsaki teh osmih izdaj znaša za en izvod — bodisi, da se hodi ponj ali da se ta izvod pošilja poštne prosto — **8 K.**

Naročevati je treba v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, kjer se dobivajo tudi posamezni letniki in posamezni kosi državnega zakonika.

Ker se državni zakonik naročnikom oddaja, oziroma pošilja le, če se je plačala prej letna naročnina zanj, je ob enem z naročbo plačati tudi zanjo pripadajoči znesek; da se more hitro in brez pritožb vročevati po c. kr. pošti, je poleg natančnega naslova stanovanja povedati tudi dotični poštni dostavni okraj.

Posamezni letniki **nemške** izdaje se dobivajo:

Letnik 1849. za .	4 K 20 h	Letnik 1866. za .	4 K 40 h	Letnik 1883. za .	5 K — h	Letnik 1900. za .	7 K — h
1850. " .	10 " 50 "	1867. " .	4 " — "	1884. " .	5 " — "	1901. " .	6 " — "
1851. " .	2 " 60 "	1868. " .	4 " — "	1885. " .	3 " 60 "	1902. " .	7 " 50 "
1852. " .	5 " 20 "	1869. " .	6 " — "	1886. " .	4 " 60 "	1903. " .	9 " — "
1853. " .	6 " 30 "	1870. " .	2 " 80 "	1887. " .	5 " — "	1904. " .	5 " — "
1854. " .	8 " 40 "	1871. " .	4 " — "	1888. " .	8 " 40 "	1905. " .	6 " — "
1855. " .	4 " 70 "	1872. " .	6 " 40 "	1889. " .	6 " — "	1906. " .	12 " — "
1856. " .	4 " 90 "	1873. " .	6 " 60 "	1890. " .	5 " 40 "	1907. " .	13 " — "
1857. " .	5 " 70 "	1874. " .	4 " 60 "	1891. " .	6 " — "	1908. " .	9 " — "
1858. " .	4 " 80 "	1875. " .	4 " — "	1892. " .	10 " — "	1909. " .	8 " 50 "
1859. " .	4 " — "	1876. " .	3 " — "	1893. " .	6 " — "	1910. " .	8 " 40 "
1860. " .	3 " 40 "	1877. " .	2 " — "	1894. " .	6 " — "	1911. " .	7 " — "
1861. " .	3 " — "	1878. " .	4 " 60 "	1895. " .	7 " — "	1912. " .	12 " 50 "
1862. " .	2 " 80 "	1879. " .	4 " 60 "	1896. " .	7 " — "	1913. " .	9 " 50 "
1863. " .	2 " 80 "	1880. " .	4 " 40 "	1897. " .	15 " — "	1914. " .	15 " — "
1864. " .	2 " 80 "	1881. " .	4 " 40 "	1898. " .	6 " — "		
1865. " .	4 " — "	1882. " .	6 " — "	1899. " .	10 " — "		

Prodajna cena za letnik 1915. se naznani začetkom januarja 1916. l.

Posamezni letniki v drugih sedmerih jezikih počenszi z l. 1870. se dobivajo po istih cenah kakor nemška izdaja.

Ako se naroči vsaj 10, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, se dovoli 20% popusta, ako se naroči vsaj 25, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, 25% popusta, in ako se naroči vsaj 35, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, 30% popusta.

NB. Tisti kosi državnega zakonika nemške izdaje, ki naročniku sploh niso došli ali pa so mu došli nedostatni, naj se reklamirajo najdalje v štirih tednih potem, ko so izšli, kosi nenemških izdaj pa najdalje v šestih tednih po izdaji kazal in naslovnega lista k posameznim izdajam naravnost v c. kr. dvorni in državni tiskarnici na Dunaju, III. okraj, Rennweg št. 16.

Kadar poteče ta rok, se bodo kosi državnega zakonika izročevali brez izjeme le proti plačilu prodajne cene ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h).

Ker so v nemški izdaji vsi letniki od l. 1849. naprej in v izdajah ostalih sedmerih jezikov vsi letniki od leta 1870. naprej popolnoma popolnjeni, se dobiva ne samó vsak posamezni letnik za zgoraj omenjeno prodajno ceno, ampak tudi vsak posamezni kos vseh teh letnikov za prodajno ceno ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h) iz zaloge c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24; s tem je vsakemu moči dopolniti nedostatne (pomanjkljive) letnike ter si liste urediti po tvarinah.